

Akademski kolegij študentom!

V pričujočem razdelku namenjamo prostor pobudi *Akademski kolegij študentom!* (AKŠ!). Skupina predstavlja stanovalce študentskega doma Akademski kolegij, ki so se v začetku odhajajočega leta soočili z grožnjo evikcije zaradi načrtov Mestne občine Ljubljana, ki je po koncu denacionalizacijskega postopka postala lastnica objekta. Mestna občina načrtuje, da bi prenovljen objekt gostil »večjo in manjšo gledališko dvorano za potrebe Mladinskega gledališča z vsemi spremljajočimi prostori in podzemno garažo«, prav tako pa želi »pridobiti dvorano za kulturne prireditve s pomožno in vadbeno dvorano, kavarno in razstavnim prostorom ter foyerjem« (Mestna občina Ljubljana, 2019). Poleg prenove semenišča na MOL načrtujejo tudi ureditev okolice, v katero naj bi bile umeščene sejemske, kongresne, koncertne, poslovne in hotelske dejavnosti (ibid.).

Ti načrti mestne občine so skladni s splošnimi gentrifikacijskimi težnjami v prestolnici, ki se po eni strani zaljša z novimi objekti in prostorsko ureditvijo, namenjeno turistom, poslovnežem in investitorjem, po drugi pa se zaradi vseh teh posegov spreminja v mesto, v katerem je čedalje manj prostora za lokalno prebivalstvo. To se ne kaže le v izrivanju samoniklih, odprtih prostorov in storitev, ki jih za vsakodnevno delovanje potrebujejo prebivalci mesta, na obrobje, temveč še zlasti očitno v čedalje bolj pereči stanovanjski krizi: dostopnih stanovanj primanjkuje, širijo se kratkotrajni najemi ter platforme za oddajanje v turistične namene, novogradnja je usmerjena v luksuz (za podrobno analizo iz leta 2018 glej Blagojević in dr., 2018). Zato moramo zgodbo Akademskega kolegija in boj študentov, ki so se uprli takšni (ne)politiki, ki oblikuje mestno krajino, razumeti prav v kontekstu dejanskega in simboličnega izrivanja populacije, ki ne prinaša dovolj dobička – študentov, najemnikov v neprofitnih stanovanjih, mladih družin in tako naprej.

Čeprav je bila skupina *Akademski kolegij študentom!* najprej osredinjena na vprašanje konkretnega študentskega doma (o njihovi

dejavnosti lahko več preberete na spletni strani <http://akademc.tk/>), pa je kmalu prerasla svoje okvire in začela delovati širše v mestu. Na svojih skupščinah, naslovljenih s *Kje bomo pa jutri spali?*, se lotevajo širše stanovanjske problematike, že julija, ob odločitvi vlade, da zemljišč v lasti DUTB na stanovanjski sklad ne bo prenesla brezplačno, ampak jih bo odkupila po tržni ceni, pa so organizirali protest, na katerem so opozorili, da bi morale imeti stanovanjsko vprašanje, katerega del je tudi zagotavljanje zemljišč za javnostanovanjsko politiko, prednost pred dobičkom državne DUTB. Pozornost širše javnosti je skupina pritegnila s septembrsko akcijo *Kje bomo pa jutri spali? Pred parlamentom*. Protestniki so pred parlamentom predstavili zahteve, vezane predvsem v širjenje fonda javnih najemnih stanovanj, regulacijo stanovanjskega trga in izvajanje zemljiške politike tako, da bo omogočala dostopno stanovanjsko preskrbo. Predstavitvi zahtev so sledili skupščina in predavanja, nato pa so prespali pred parlamentom (Be. B., 2019).

V besedilih, ki sledita, se avtorja posvečata gradnji in dogajanju v zvezi z objektom Akademskega kolegija ter nastanku skupine, ki se je prvič sestala v januarju 2019, ko so nekateri prebivalci po neuradnih kanalih slišali govorice o predvidenem zaprtju doma. Pogajanja med Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport (ustanovitelj zavoda Študentski dom Ljubljana, ki upravlja študentske domove, je namreč Vlada RS, zato je vprašanje v pristojnosti MIZŠ) ter Mestno občino Ljubljana naj bi se po neuradnih informacijah začela decembra 2018, končala pa so se oktobra tega leta z dogovorom, da se študentski dom ne zapre pred začetkom obnovitvenih del, kar naj bi bilo leta 2021, vendar pa mora MIZŠ v tem času za objekt plačevati najemnino, ki je višja od neprofitne. Problematika pomanjkanja študentskih postelj v mestu pa s tem še zdaleč ni rešena: po podatkih zavoda ŠDL je bilo leta 2015 (in položaj se do danes ni zares spremenil) na voljo manj kot 7500 postelj (Študentski dom Ljubljana, n. d.), kar je ob skoraj 40.000 študentih ljubljanske univerze občutno premalo. Študenti, ki ležišča ne dobijo v študentskih domovih, morajo rešitev iskati na trgu, ki je tako pod še večjim pritiskom – in le vprašanje časa je, kdaj bo počil.

Literatura

Akademski kolegij študentom! (AKŠ!). Dostopno na: <http://akademc.tk/>.

Be. B. (2019): Kje bomo pa danes spali? Pred parlamentom. *Delo*, 20. september. Dostopno na: <https://www.delo.si/novice/slovenija/kje-bomo-pa-danes-spali-pred-parlamentom-229591.html> (12. oktober 2019).

Blagojević, Aleksandar, Rok Čigon, Alenka Drobňjak, Maša Hawlina, Dora Kavčič, Uroš Mikanovič, Maruša Novak in Špela Perner (2018): Analiza stanovanjske problematike v Mestni občini Ljubljana. *Časopis za kritiko znanosti* 273: 195–213.

Mestna občina Ljubljana (2019): *Baragovo semenišče*. Dostopno na: <https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/ljubljana-zate/pregled-vseh-projektov/baragovo-semenisce/> (12. oktober 2019).

Študentski dom Ljubljana (n. d.): *Osnovni podatki o zavodu*. Dostopno na: <http://www.stud-dom-lj.si/zavod/o-zavodu> (12. oktober 2019).